

Preken

Uitgave van de Opstandings- en Detakerk

Vijfde zondag na Epifanie, 10 februari 2013, Jesaja 6: 1-8, Lucas 5:1-11

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

'De wonderbare visvangst', zo luidde vroeger het kopje dat in onze oude Bijbelvertaling (NBG 1951) door de vertalers boven het Evangelie-verhaal van vandaag geplaatst was. De Nieuwe Bijbelvertaling die we sinds 2004 lezen, vat het verhaal gans anders samen: 'Simon Petrus, Jakobus en Johannes geroepen'. Eerlijk gezegd een hele vooruitgang. Want die grote hoeveelheid vis is misschien wel erg indrukwekkend - het verhaal richt zich ondertussen toch echt volledig op de discipelen die >geroepen= worden. We staan aan het begin van het Evangelie. Er is gepreekt, goed gepreekt... en nu is de vraag, wordt er ook geluisterd, doen we wat met de preek? Over roeping gaat het, hier aan het begin van het Evangelie. 'Bent u er ten volle van overtuigd, dat God zelf u door Zijn gemeente tot deze dienst heeft *geroepen?*', zo horen we volgens de officiële bevestigingsformulieren eigenlijk te vragen aan nieuw te bevestigen ambtsdragers. Maar wie durf *en plein public* deze vraag met 'ja' te beantwoorden – door God zélf geroepen???

Toch is het misschien zo'n slecht woordje niet, om van daaruit eens wat vragen bij je leven te stellen. Door wie wordt jij geroepen? Welke stemmen volgen wij? Waar worden wij door aangetrokken? Want geroepen wordt er volop... er wordt krachtig aan ons getrokken.

Er zijn heel wat machten om ons heen die ons gebruiken. Zo wordt ons toegeroepen dat de nieuwe Ipad toch echt veel beter is dan de vorige versie... dus... Tien jaar werd ons toegeroepen dat Irak banden onderhield met Al Qaeda, en als zodanig achter de aanslagen op de Twin Towers had gezeten – én dat Irak massavernietigingswapens bezat die binnen drie kwartier operationeel gemaakt konden worden en afgeschoten op Europese hoofdsteden... dus... Als maar luid genoeg geroepen wordt worden mensen vanzelf voor andere stemmen doof.

En doof zijn we misschien wel te vaak. Waarom bijvoorbeeld, waarom grijpen we niet in als we weten dat het mis gaat met het milieu, als we weten van broeikas effect en het gat in de ozonlaag... waarom stoppen we niet met de uitstoot en de lozingen? Blijkbaar is er iets anders dat ons roept. Er is een macht die ons voorhoudt dat als wij vandaag stoppen met die CO2 uitstoot, we volgende week al niet meer meedoen op de wereldmarkt... en volgende maand wordt dan het voedsel schaars.... Dat is zo'n stille, maar o zo machtige roep om tegen beter weten in, toch maar door te gaan op de oude wegen van vervuiling en verspilling en onrecht naar de zwakkeren toe. En we gehoorzamen er bijna allemaal aan, voor andere stemmen doof...

Roeping genoeg dus. En is het nu eigenlijk niet ontzettend mooi dat de Bijbel vertelt dat te midden van al die o zo machtige roepstemmen er ook nog een ander stemmetje klinkt: God roept de mens! Midden in ons leven - terwijl Simon bezig is met zijn netten, met zijn werk -... midden in het leven roept God ons mensen om mee te doen in Zijn geschiedenis. Steeds opnieuw roept deze God... roepen lijkt wel één van zijn belangrijkste activiteiten. Al helemaal aan het begin roept God het licht, uit de duisternis van de oervloed. Vervolgens riep hij Abraham, uit zijn oer-bestaan, uit zijn natuurlijke binding. Net zo riep Hij Mozes, Samuel, Jeremia, Simon Petrus, Paulus... een heel volk dat geroepen wordt de weg van de uittocht te gaan. Ga uit je land, Abraham. Een land van slavenarbeid is geen leefbaar land. Trek er uit, Mozes!

Ineens gaan mensen verkondigen dat het zo niet langer gaat; er moet radicaal iets veranderen, zo beweren de profeten! Ineens gaan mensen verkondigen dat het zo niet langer hóeft; radicale verandering is immers begonnen, zo vertellen de apostelen: Voorafgaand aan dit roepingsverhaal geneest Jezus een man met een onreine geest, en vervolgens de schoonmoeder van de eerste Paus (Simon). En direct als de discipelen geroepen zijn vindt de genezing van een melaatse plaats. Om Leven gaat het in de komst van Jezus. Om Leven gaat het in zijn daden, om Leven gaat het in zijn woorden. Leven is wat hij brengt. Maar tegelijk is dat een verhaal dat niet op zichzelf wil blijven. Het is een verhaal waar een roeping van uitgaat. Doe mee, Simon, op deze weg van Leven. Doe mee mensen uit Enschede. Voortaan zullen jullie mensen 'vangen'.

Jammer hoor, dat ook de Nieuwe Bijbel Vertaling hier toch weer spreekt van 'vangen'. Want in het Grieks staat het er veel mooier. Daar staat een werkwoord dat een combinatie is van 'vangen' en 'leven'. Het is hetzelfde werkwoord dat wordt gebruikt bij Rachab die met haar familie wordt 'gevangen' uit de vernietiging van Jericho. Ze wordt 'gespaard' of gewoon 'in leven gelaten' volgens de meeste vertalingen. Zo, net als Rachab zullen dus voortaan mensen uit de vernietiging worden gevist. Hier wordt niet gevist met venijnige haakjes, maar hier wordt gevist met netten. Hier worden mensen opgevist die verdrinken. Want mensen in het water... dat zijn mensen in nood. Dat zijn mensen die ternauwernood nog kunnen leven... of niet meer kunnen leven. Mensen die het water boven de lippen gestegen is.

Als je een beetje thuis bent in de bijbelse beeldspraak, dan weet je dat. Dan weet je dat God op de eerste bladzijde scheiding maakt tussen het water en het droge zodat er een plaats is voor de mens om te leven. 'En God riep tot het droge 'aarde'... En God zag, dat het goed was'.

En als mensen dan toch te water raken, dan is het dus *niet goed*, dan zijn mensen losgeraakt van de bedoeling van Gods schepping. Dan heerst de dood, de chaos, het *tohuwabohu*, woest en ledig is dan het leven.

En dan is redding nodig. En dát, gemeente, is de roeping van de gemeente. Dát is de roeping van Petrus.

'Vaar naar diep water', zo klonk het daarbij... Denk dus niet dat je mensen kunt redden terwijl je zelf je schoenen droog houdt. Vaar naar diep water - en dat is wel even schrikken! Helemaal als dan ook nog eens je bootje begint te zinken. Overigens staat het >bijna' dat wij in de NBV daarbij mochten horen - *bijna* zonken ze - er in werkelijkheid niet. Daarmee wordt het verhaal natuurlijk enigszins merkwaardig. Maar toch denk ik dat het beter zou zijn om hier maar letterlijk te vertalen. Het schip begon te zinken. Als daad van uiterste solidariteit met de vissen... de mensen die zich blijkbaar daar in dat diepe water bevonden.

Wie mensen wil vangen ten leven, die houdt z'n voeten niet droog. Die wordt er zelf kletsnat bij.

Een gedurfd kopje om boven de tekst te zetten zou misschien zijn: 'De doop van Petrus'. Want dat is wel wat hier gebeurt. Petrus en de zijnen - wij? - worden dóór het diepe water gestuurd. Omdat dát de weg is die zij hebben te gaan. Niet van de wal af staan roepen over Leven, maar midden in het rijk van de dood je medemens opzoeken, naast haar gaan staan, omdat dáár Leven moet groeien, schepping moet geschieden, zál geschieden. Dwars door het water heen gaan. Omdat dát de weg is waarop God met zijn gemeente is. De weg van de solidariteit.

Vaar naar diep water... zoek de mensen op die dreigen te verdrinken. Durf het aan om naast elkaar te staan, juist als leven géén leven is. Blijf luisteren naar die ander, ook als haar radeloosheid jou dreigt te bevangen, als zijn verhaal jou zeer doet, ook als je géén oplossingen weet. Blijf komen, ook morgen alleen maar een herhaling is van gisteren. Dán juist naast mensen durven staan, naast mensen durven blijven, mee gaan met mensen op hun vaak zo moeilijke weg. Letterlijk op hoop van zegen. Omdat je weet van het verhaal van de doop. Er ís een weg door het water heen. Dát is onze roeping.

Blijf verzamelen voor Syrië, en blijf zo signalen van hoop die kant op sturen... ook al weet je dat het slechts een druppel is op een gloeiende plaat. Durf het aan om ruimte te maken voor vluchtelingen, ook als dat je wat kost. Laat je nu een keer niet leiden door vreemdelingenangst en materieel egoïsme. Durf ruimte te scheppen voor mensen wier leven zo bedreigd is, die zo zeer de dood in de ogen hebben gezien. Durf solidair te zijn. Er ís een weg door het water heen. En dát is onze roeping.

'Vaar naar diep water'

Déze lokstem dwingt moed af. Wie deze roepstem hoort, hoort ook dat hij er niet alleen voor staat. Wie deze roepstem hoort, die ziet tegelijk ook al iets van de toekomst van waaruit die roep klinkt... Mensen zúllen leven. Wij mogen leven... mét de mensen om ons heen. Dwars door alle water heen.

Vrees dus die roepstem niet te zeer. Wees niet al te bang voor dat diepe water. Er zijn er heel wat jou voorgedaan. Abraham, Mozes... Petrus. En nu mag jij. Geroepen om te vissen. Op hoop van zegen. Amen